

RCD
BUJANOVAC

KTJS

18 MESECI KASNIJE

UPALI SVETLO!

Decembar, 2013.

UPALI SVETLO!
18 MESECI KASNIJE
KTJS

**NAŠ PRVI
ZADATAK**

IZBORNA OBEĆANJA POLITIČKIH STRANAKA

ŠTA JE ISPUNJENO?

Kao koalicija svih najznačajnijih aktera civilnog društva, medija, opština Preševo, Bujanovac i Grada Vranja, želeli smo da posle 17 meseci od održavanja predsedničkih, lokalnih i parlamentarnih izbora, građanima ponudimo jasne, nepristrasne i merljive rezultate predizbornih obećanja političkih partija, pre svega u okviru pomenutih samouprava.

Ono što je preovaladavalo u predizbornim obećanjima svih stranaka je obećanje o gotovo neizbežnoj **DEPOLITIZACIJI** i **DEPARTIZACIJI** svih institucija sistema, kako na lokalnu tako i u centralnoj vlasti u Srbiji. Stranke su ukazivale da je sistem partijskog zapošljavanja opteretio javne finansije, doveo do velikog broja zaposlenih u javnoj upravi i to na osnovu nejasnih i netransparentnih kriterijuma i da tako jednostavno ne možemo da nastavimo. Veliki broj stranaka je ukazivao da su zbog takve dugogodišnje

prakse ugrožene i naše evropske integracije i da ćemo mnogo toga morati da promenimo u rukovodjenju javne uprave, javnih preduzeća i složenih sistema, a da ćemo pre svega morati da ih **profesionalizujemo i oslobodimo vodjenja dnevne politike**. Ono što je duboko opterećivalo sve naše građane, pored lošeg ekonomskog stanja kako na jugu Srbije tako i u celoj državi, je **nemogućnost zapošljavanja, spora i neefikasna administracija i korupcija ogromnih razmera**, na svim nivoima.

Pred prošlogodišnje majске izbore, „situacija“ nije mogla biti jasnija. Političke stranke su se utrkivale u brzim, efikasnim i jednostavnim rešenjima. Ono što su percipirali kao glavni problem je preveliki upliv političkih stranaka u sve sfere društvenog života, nekontrolisano partijsko zapošljavanje i manjak profesionalnog kadra u svim javnim službama. Bilo je i stidljivih pokušaja da se gotovo endemska korupcija na našim prostorima objasni prevelikim mešanjem politike i političkih stranaka.

Te teme su bile u fokusu

našeg praćenja realizacije predizbornih obećanja svih stranaka koje su formirale vlast u opštinama Preševo, Bujanovac i u Gradu Vranju. Stranke koje su formirale koaliciju na teritoriji opština Preševo i Bujanovac su: (za **Bujanovac**) - Demokratska partija (DP) Nagipa Arifija, koja je na izborima zadobila najveće poverenje birača, Grupa građana Stojanča Arsić i Koalicija srpskih partija „Za bolji Bujanovac“, **Preševo** - Demokratska partija Albanaca Ragmija Mustafa, koja je osvojila 40 odsto glasova, je formirala koaliciju sa tri odbornika grupe građana dr Ramiza Ljatifija i dva odbornika Demokratske unije doline dr Skendera Destanija, dok je u **Vranju**, lokalnu vlast formirala Srpska napredna stranka sa koalicijom oko Socijalističke partije Srbije, da bi im se naknadno u vlasti pridružili i Ujedinjeni regioni Srbije.

U opštinama Preševo i Bujanovac su se pored klasičnih zahteva za bolji položaj albanske manjine i više razumevanja za multietničnost sredine od strane državnih vlasti,

sada mogli čuti i izraženiji stavovi i kritike ekonomske zapuštenosti tih opština, kao i zahtevi za otvaranje fabrika i proizvodnih pogona u cilju privrednog i ekonomskog napretka ovih opština. U Vranju su obećanja političkih stranaka bila malo drugačija i ticala su se **komunalnog programa** ali i pomenutih obećanja **departizacije i profesionalizacije**. Najglasnija u tome je bila treća članica koalicije - Ujedinjeni regioni Srbije, ali u tome nisu zaostajale ni ostale članice koalicije. Posebna očekovanja su upućivana relativno „novom“ političkom subjektu u Vranju - SNS, koja dotad nikada nije obavljala vlast.

ISPUNJENO (NI)JE SLEDEĆE

Od pomenutih obećanja, posebno po pitanju transparentnosti i odgovornosti vlasti, **Koalicija za transparentnost juga Srbije je videla ispunjeno samo obećanje da će se ubuduće u javne službe, na rukovodeća mesta primati samo ljudi koji su izabrani na KONKURSU**. Dakle, institucija konkursa se pojavila u javnom prostoru grada Vranja. Način na koji su konkursi

sprovedjeni, ko je mogao da se prijavi a ko da bude izabran, govori o tome da naši političari još uvek nisu dovoljno svesni ni voljni da menjaju sebe, svoje okruženje i dobro utabane modele ponašanja. Svako javno preduzeće i svaka ustanova je imala drugačije kriterijume za prijem, od potrebnog iskustva do stručne spreme kandidata. To je unelo dodatne sumnje u regularnost, kao i svrsishodnost celog procesa. Posebno čudjenje javnosti kao i same Koalicije je izazvalo **postavljenje brata predsednika Okružnog odbora jedne stranke na vlasti, na mesto direktora javnog preduzeća,** i njegovu kasniju smenu/ostavku zbog lošeg vođenja preduzeća i „neprimerenog ponašanja i nanošenja štete ugledu stranke“ (prema nezvaničnim izvorima iz pomenute stranke), ili prema drugim medijskim navodima direktor podnosi ostavku iz zdravstvenih razloga. Bivši direktor iz nama nepoznatih razloga ostaje zaposlen u ovom preduzeću kao savetnik. Ovo je najjasniji primer kako partijsko kadriranje direktno šteti

efikasnom i transparentnom vođenju javnih ustanova i preduzeća i kakve opasnosti sa sobom nosi.

Partijsko zapošljavanje i partijsko kadriranje nije zaobišlo nijenu stranku na vlasti. Čak i površnim uviđom u sastav upravnih odbora, postavljenih direktora i načelnika Gradskih uprava, vidi se „**sistem“ utvrđenih kvota,** koje se najčešće određuju prema broju dobijenih odborničkih mesta u gradskom i opštinskom parlamentu (o čemu i čelnici koalicije na vlasti otvoreno govore!), tj. procentu dobijenih glasova na izborima. Dakle, politika je zastupljena u svim sferama društvenog života, u zdravstvu, obrazovanju, kulturi, medijima i što je najporaznije, civilnom društvu.

Koalicija za transparentnost juga Srbije je pratila i **distribuciju budžetskih sredstava prema udruženjima građana.** KTJS je pratila te dotacije prvenstveno zbog toga što se duže vreme u javnosti pominju i pojavljuju navodi o neracionalnom i nezakonitom trošenju novca

poreskih obveznika time što se daju nekim nevladinim organizacijama koje to za pravo i nisu. Do dokaza tih tvrdnji bi moglo sigurno da se dodje klasičnim praćenjem novčanih tokova, ali tu se onda stiže do problema zvanog „**budžetska linija 481**”. Ta linija nosi naziv „Dotacije nevladinim organizacijama”, ali ona, pored NVO u užem smislu, obuhvata i političke partije, sportske saveze i verske organizacije, ali i korisnike poput privrednih društava, muzeja, arhiva, škola. A najviše para kroz ovu budžetsku liniju odlazi partijama, sportskim i verskim organizacijama.

Koalicija je pored same distribucije sredstava, naročito obraćala pažnju i na transparentnost i odgovornost vlasti, u smislu pravovremenog i potpunog izveštavanja javnosti. Tako je na veb sajtu Grada Vranja povodom **konkursa za dodelu budžetskih sredstava** objavljeno da je odlukom gradskog veća raspisan javni konkurs za finansiranje ili sufinansiranje programa i projekata udruženja u oblas-

ti društvenog i humanitarnog rada od javnog interesa. Konkurs je bio otvoren od 27. septembra do 11. oktobra tekuće godine, za projekte je iz budžeta grada obezbeđeno 21.300.000,00 dinara, a period završetka realizacije projekata je do 31. decembra. Do današnjeg dana nisu objavljeni podaci kako je i da li je konkurs sproveden, iako bi te organizacije u ovom trenutku već trebale da pišu finansijske izveštaje o sprovedenim aktivnostima. Dakle, javnost u Vranju je ostala uskraćena za informaciju kako se troši njihov novac, kome i zašto se ta sredstva upućuju.

Takodje, **Koalicija je reagovala** povodom vesti o potpisivanju ugovora sa udruženjima gradjana o finansiranju i sufinansiranju projekata iz oblasti ekologije, u visini od 3 miliona dinara, koja je objavljena na portalu Grada Vranja 28. oktobra 2013. godine. **Koalicija, kao i gradjani Vranja i Srbije nisu dobili odgovor na sledeća pitanja:**

- Sa kojim organizacijama civilnog društva je gradonačelnik Zoran Antić potpisao ugovore?

- Ko su bili članovi komisije koju je imenovalo Gradsko veće u vezi ovog konkursa i koje su njihove reference?
- Na osnovu kojih kriterijuma je odlučeno da upravo te organizacije dobiju sredstva iz budžeta Grada?
- Sa kojim kapacitetima organizacije raspolažu te su u mogućnosti da sprovedu aktivnosti do 25. decembra 2013. godine, dakle za manje od dva meseca, a da to bude u skladu sa uslovima konkursa?
- Kolika je vrednost projekata koje su do sada realizovale organizacije koje su dobile sredstva?

S obzirom na imperativ javnosti i transparentnosti na koji se poziva i lokalna samouprava Grada Vranja od suštinske je važnosti da građani dobiju potpunu informaciju o dodeli sredstava povodom ovog konkursa kao i da to bude objavljeno na vebportalu Grada. **Koalicija za transparentnost juga Srbije smatra neophodnim da rezultati svih budućih konkursa koje sprovodi lokalna samouprava Grada Vranja budu dostupni javnosti putem javnih glasila i vebportala**

Grada, te da sadrže potpunu informaciju ko i na osnovu kojih kriterijuma dobija novac iz budžeta Grada Vranja, i na tome ćemo insistirati i u budućnosti.

Možda je primer ne-transparentne distribucije budžetskog novca u Vranju samo delić sveopšteg nesnalaženja državnih struktura ili njihove svesne neodgovornosti ili čak bahatosti. Medjutim, primer na koji je Koalicija naišla u Bujanovcu je definitivno bez prese-dana. **S obzirom da opština Bujanovac nema funkcionalan veb-sajt, ona je sredinom ove godine na oglasnoj tabli Opštine objavila konkurs koji se tom prilikom i na tom mestu zadržao samo jedan radni dan. Vrednost konkursa je bila 6 000 000 dinara, a namenjen je finansiranju nevladinih organizacija na teritoriji opštine Bujanovac. Nikada organizacije (koje su uopšte imale informaciju o konkursu i na isti konkuri-sale) nisu dobile obaveštenje ko je dobio novac, u kom iznosu i za koje projekte. Neke od organizacija su samo BEZ POTPISANOG UGOVORA i na**

nenamenskom računu dobile uplatu proizvoljne sume novca, daleko od tražene sume i uz totalno nezakonitu proceduru.

Koalicija zato postavlja pitanje svim društvenim

i državnim činocima: Kako je moguće da jedna od najsiromašnijih opština u Srbiji sebi dozvoljava ovakav „luksuz“ i da li sama država nema mehanizme da stane na put ovakvim pojavama?

MEDIJSKA SLIKA

Mediji na jugu Srbije nažalost dele sudbinu svojih kolega u celoj Srbiji. Finansijska nezavisnost, profesionalizam i objektivnost je nešto čemu se još uvek teži, imajući u vidu sve medije, elektronske i štampane. Daleko najveći problem je finansijske prirode. U doba internet tehnologija, i eksplozije najrazličitijih informacija, mediji pokušavaju da privuku što veći broj čitalaca/gledalaca, neretko pribegavajući senzacionalizmu ili svesno, zarad nečijih finansijskih interesa, uskraćujući javnost pravovremenog i nepristrasnog izveštavanja. Imamo na delu i slučajeve otvorenog finansiranja medija od strane lokalnih samouprava ali i borbu pojedinih medija za veća izdavanja, neretko bez jasne svrhe i eventualnih „kontrausluga“ donosiocima tih odluka.

Koalicija za transparentnost juga Srbije (u daljem tekstu Koalicija) je u više navrata pratila izveštavanje medija o sukobu u jednoj političkoj stranci na lokalnu, kao i posledica koji je taj su-

kob eventualno ostavio na funkcionisanje gradskog parlamenta u Vranju. Koalicija je posebno bila zainteresovana za ova dešavanja s obzirom da su njeni članovi Dragoljub Stevanović i Slobodan Petrović direktno uključeni u pomenuta dešavanja u gradskom parlamentu kao i samoj pomenutoj političkoj partiji.

Svi mediji su različitim intenzitetom pratili pomenuta dešavanja, ali bismo želeli da skrenemo pažnju na veoma upitno izveštavanje OK radija na njihovom veb sajtu, kao i nejasno i diskriminatorno moderiranje komentara na pomenutom veb sajtu. Želeli bismo da ukažemo na **kršenje sledećih tačaka Kodeksa novinara:**

ODGOVORNOST NOVINARA

Novinar je, pre svega, odgovoran svojim čitaocima, slušaocima i gledaocima. Tu odgovornost ne sme da podredi interesima drugih, a posebno interesima izdavača, vlade i drugih državnih organa. Novinar se mora suprotstaviti svima koji krše ljudska prava ili se zalažu za bilo koju vrstu dis-

kriminacije, govor mržnje i podsticanje nasilja.

- **Novinarska profesija ne-spojiva je sa širenjem bilo koje vrste: polnih, rodnih, etničkih, rasnih, socijalnih, ili verskih stereotipa. Predrasude koje novinari privatno imaju, ne smeju da budu emitovane/objavljene ni u kakvom kontekstu, ni otvoreno, ni prikriveno.**
- **Nedopustivo je kolokvijalno, pogrdno i neprecizno nazivanje određene grupe.**

U tekstu koji je OK radio objavio 29.11.2013.godine pod naslovom **“Maskata skinii”**, i čiji je autor Saša Stojković, novinar koji je istovremeno i moderator komentara na pomenutom tekstu, se navodi da:

“Kad su konačno izašli, dogodilo se baš ono na šta sam ja opominjao još dok je ideja bila u razradi - ustao je jedan od prisutnih socijalista i izdao komandu na samo njima znanom jeziku: maskata skinii! I kad su pale sve maske bilo je jasno ko je od odbornika SNS-a i URS ubačeni socijalistički čovek, jer su se demokrate ko poslušna vojska do kraj držali zajedno.”

Dakle, novinar je, ne proverivši iz kojih razloga je određeni broj odbornika napustio a određeni broj ostao na 17. sednici Skupštine grada održanoj u sredu 27.novembra 2013. godine, javnosti preneo svoj stav da su “maske pale”, te da svi koji su ostali u skupštinskoj sali neupitno “rade” za vladajuću SPS stranku, i njeni su poslušnici. Pošto je neosporno pravo svakog autora, novinara i kolumniste da ima i svoj stav nesmetano iznosi u javnost, potpuno je nejasno zašto se autor nije zadržao na tome već je kao moderator kasnije, na demanti jednog od pomenutih odbornika SNS, Dragoljuba Stevanovića dozvolio salve uvredljivih komentara, a na neke malobrojne komentare podrške, u obraćanju ovog puta kao moderator reagovao time da “zna iza kojih se pseudonima kriju” i da će objaviti identitete kao i e-mail adrese komentatora. Želimo da napomenemo da na ovom portalu postoji upozorenje da - “Vulgarni, uvredljivi i komentari u kojima se podstiče diskriminacija, mržnja ili nasilje, neće biti objavljeni.

Mišljenja izneta u komentarima su privatna mišljenja autora komentara i ne predstavljaju stavove redakcije OK Radija.” i da se moderator svesno o toga oglušio.

Novinar neguje kulturu i etiku javne reči, poštuje pravo na odgovor, izvinjenje i ispravku i dužan je da blagovremeno objavi odgovarajuću ispravku.

Smernice:

• Mediji su dužni da, bez odlaganja, objave tačnu i potpunu informaciju, čak i ako su nehotice plasirali informaciju za koju se naknadno ispostavilo da je neosnovana optužba, glasina, uvreda ili kleveta.

Želimo da se pomenuti medij javnim putem i na istom portalu izvini odborniku Stevanoviću zbog plasiranja dezinformacija, jer nije reagovao posle obraćanja pomenutog odbornika i njegove informacije da je postojala instrukcija potpredsednika

SNS Bratislava Gašića da se 17. skupština Grada ni u kom slučaju ne napušta od strane te odborničke grupe. Takodje **tražimo i izvinjenje povodom skandaloznog moderiranja komentara ovog teksta i pravljenja atmosfere linča prema odborniku, kao i pretnje moderatora da će objaviti identitete komentatora.**

Takodje, **svaki vid komercijalnog oglašavanja kao i politička propaganda, koje nisu jasno označene, smatraju se teškim prekršajem standarda profesionalnog postupanja novinara.**

Ukoliko pomenuti portal ili njihov novinar imaju neke političke afinitete i simpatije, želeli bismo da se ubuduće javno deklariraju i da svoju pristrasnost ne maskiraju slobodnim i nezavisnim bavljenjem novinarstvom. Smatramo da je u javnom interesu da se zaštiti profesija novinarstva od svih daljih zloupotreba, ma čiji interesi bili u pitanju.

**NAŠ PODJEDNAKO
PRVI ZADATAK**

I ove godine smo našu energiju, organizacione sposobnosti i ekspertizu naših trenera stavili u službu **edukacije svih članova naše koalicije**. Seminare i treninge na teme od suštinske važnosti za bolje i kvalitetnije delovanje u službi građana, KTJS je održala sa predstavnicima mladih političkih lidera, predstavnicima opština Preševo, Bujanovac i grada Vranja, uporedo nastavljajući edukaciju članova naše koalicije.

U Leskovcu i u Vrnjačkoj banji je, održan trening za mlade političke lidere na temu „Politička manipulacija“ u okviru projekta Koalicije za transparentnost juga Srbije. Mladi lideri iz Bujanovca i Vranja su imali priliku da se upoznaju sa teorijskim, istorijskim i praktičnim aspektima političkog delovanja, kao i da se bliže upoznaju sa pojmom, predmetom i oblicima političke manipulacije. Kao mladi aktivisti i aktivni učesnici političkog života na jugu Srbije, učesnici su dobili priliku da lakše prepoznaju

oblike političke manipulacije kako bi mogli da svoja znanja bolje iskoriste u političkom životu i borbi za kvalitetniji i transparentniji politički život na jugu Srbije.

Učesnici su prepoznali višenamensku upotrebljivost prezentovanih sadržaja, metoda i tehnika u svom daljem radu, uz očekivanje dalje obuke u cilju jačanja organizacijskih kapaciteta i razvijanja novih programa za mlade političke aktiviste.

Kroz proces obuke, polaznici su artikulisali svoje potrebe u znanjima, veštinama i informacijama, što bi moglo direktno da utiče kako na unapredjenje političkih programa svojih partija, tako i aktivnijeg i sveobuhvatnijeg političkog angažovanja samih učesnika. Takodje je **prepoznata potreba za daljom saradnjom političkih aktera na lokalnom nivou, kao i šire na razvoju partnerskih projekata i zajedničkih akcija u cilju boljeg života građana juga Srbije.**

Kao jedan od pokazatelja sve bolje saradnje medju mladim političkim liderima, prva zajednička akcija predstavnika omladine SNS, DS, SPS, SDPS, URS, DSS i NS je zakazana na Svetski dan mladih.

Omladina političkih stranaka SNS, DS, SPS, URS, SDPS i NS uz podršku Koalicije za transparentnost juga Srbije je 12. avgusta 2013. godine povodom Svetskog dana mladih donirala blizu dve stotine knjiga različitih žanrova, stručnu literaturu i lektiru biblioteci „Bora Stanković“ u Vranju. Akciju prikupljanja knjiga omladina političkih stranaka je sprovodila u okviru svojih gradskih odbora u Vranju, Bujanovcu i Vlasotincu u cilju pomoći mladima da lakše i brže dodju do literature koja će im biti potrebna u školovanju

i daljem usavršavanju. Takodje, svi predstavnici omladina političkih partija su ravnopravno učestvovali u ovoj akciji želeći da dokažu da je dobrobit mladih iznad svih političkih podela i dnevnopolitičkih dešavanja.

Prisutnim stranačkim aktivistima i članovima Koalicije za transparentnost juga Srbije se obratila direktorka biblioteke “Bora Stanković“ Suzana Popović Irić zahvaljujući se na donaciji i svakoj inicijativi za dobrobit kulture i obrazovanja u Gradu Vranju. Članovi Koalicije će i ubuduće raditi zajedno sa svim mladim političkim aktivistima u Vranju, Bujanovcu, Preševu i Vlasotincu i pomagati im u njihovim nastojanjima da pomažu razvoj svoje lokalne zajednice i unaprede položaj mladih na celom jugu Srbije.

U Vrnjačkoj Banji je u maju 2013. godine održan prvi od dva seminara o **strateškom planiranju** sa predstavnicima lokalnih samouprava Preševa, Bujanovca i Vranja. Učesnici treninga su pored stečenih znanja iz ove oblasti imali priliku da predstave

svuju viziju razvoja Bujanovca i Vranja, kao i da detaljno analiziraju potencijale dveju opština. Romski centar za demokratiju i u junu nastavlja sa aktivnostima, kada održava drugi seminar na istu temu sa predstavnicima lokalnih samouprava.

Nakon dva treninga, **predstavnicima opština će uraditi jedinstvenu strategiju i plan aktivnosti za mlade koje će dati svojim opštinama na usvajanje.** Te aktivnosti su počele u ovoj godini a intenziviraće se u narednoj 2014. godini, kada je i planiran završetak pisanja strategija i njihova prezentacija. Ko-

alicija će pratiti rad svih tela i saveta u svim opštinama, kao i njihov napredak na polju strateškog planiranja i u narednoj 2014.godini.

Predstavnicima opština su se priključili i predstavnici Koordinacionog tela za opštine Preševo, Bujanovac i Medvedja, kako bi zajednički rad sa predstavnic-

ima lokalnih samouprava i u budućnosti bio nastavljen u okviru aktivnosti Koalicije za transparentnost juga Srbije.

Pošto smo cele godine radili na privlačenju novih zainteresovanih aktivista i stručnjaka, te sa njima debatovali o aktivnostima koalicije i njenim budućim planovima, smatrali smo da je još jedna oblast društvenog aktivizma od suštinskog značaja za poboljšanje kvaliteta života svih građana i podizanje svesti o boljem, organizovanijem i odgovornijem društvu. Zato smo sa članovima naše koalicije organizovali dva seminara o **Javnom zastupanju i javnom zagovaranju**, gde smo opet pokrenuli debatu o što učestalijem angažmanu, oko suštinskih pitanja koja se tiču svih nas.

Članovi koalicije su na nekoliko konkretnih primera ove godine videli da je najteže kada se problemi postave pred nezaštićenog pojedinca, bilo da problem dolazi iz sfere politike, javne uprave ili privatne sfere. Na primeru odnosa lidera političkih stranaka prema svojim mladim stranačkim kolegama koji

slepo ne slušaju naredjenja, videli smo da je potrebno jače ohrabrenje i podrška svim mladim ljudima koji cene demokratiju, timski rad i spremni su da slobodno izraze svoje mišljenje.

Takav stav Koalicija pokazuje i kada su u pitanju mediji, bili oni lokalni ili nacionalni. **Nedostatak novca nikako ne može biti opravdanje sveopštem srozavanju ugleda i integriteta medija kao i njihova tabloidizacija.** Pokušaji da se loša materijalna situacija nadomesti dotacijama države ili lokalnih samouprava, sa sobom uvek vuče dodatne opasnosti, zavisnost i dalje srozavanje integriteta i nezavisnosti. Tako da se postavlja pitanje zašto davati i minimalnu sumu nekom mediju od para poreskih obveznika, kada zauzvrat dobijamo samo još jednu PR službu lokalnih vlasti. Vraćanje dostojanstva medijima je dug i neizvestan proces, ali ostaviti ih da sami izbore bolju poziciju za svoje delovanje je luksuz koji sebi kao društvo jednostavno ne smemo da dozvolimo.

**DEPOLITIZACIJA
ZAPOŠLJAVANJA
MIT ILI STVARNOST?**

PROGRAM “PRVA ŠANSNA”

Kao potpuno izvrgavanje ruglu institucije konkursa vidimo i slučaj programa “Stručne prakse” u Vranju u 2013. godini. Ovo je sivojvremeno bio program koji je lansirala prethodna koaliciona vlast u Vranju (DS, SPS i URS) u 2011. godini, pompezno najavljujući potpuno novi pristup prema mladim ljudima koji su završili više škole i fakultete. Zbog ionako prebukiranog javnog sektora, netransparentnim zapošljavanjem od strane raznih “struktura” u prošlosti, ti ljudi, iako imaju potrebne kvalifikacije, nisu mogli da dodju čak ni do potrebne prakse i steknu uslove da polažu državne i stručne ispite, potrebne za buduće zasnivanje radnog odnosa na neodredjeno vreme u nekoj javnoj službi/ustanovi.

Gradonačelnik Vranja i tadašnji predsednik Skupštine Grada Vranja su u ime koalicije na vlasti, najavljivali podmladjivanje i profesionalizaciju javne uprave, bez obzira ko bude u budućnosti na vlasti. Posle isteka ugovora od godinu

dana, svi pripravnici (a bilo ih je oko 65 u tom prvom turnusu), je ostalo bez posla, bez izgleda za produženje ugovora. S obzirom da se većina njih, u prethodnih godinu dana, učila specifičnom državnom poslu, ostaje nejasna namera lokalne samouprave da pripravnike nauče poslu koji nemaju šansu da dobiju. Sledeća grupa mladih, njih 100, je počela isti program sledeće 2012. godine, sa istim rezultatom. Oba ova programa su sprovedena bez transparentnog konkursa i uvida javnosti u kvalifikacije pripravnika i osnova za angažovanje.

Ove godine je aktuelizovan, pored već pomenutog besciljnog angažovanja pripravnika, i problem finansiranja ovog projekta, tako da je Nacionalna služba za zapošljavanje ovog puta uskratila finasijsku podršku, i lokalnoj samoupravi ponudila isključivo logističku podršku. Više puta je najavljivan konkurs, tako da se prvo pristupilo pronalasku zainteresovanih poslodavaca (iako je većina potencijalnih poslodavaca korisnik lokal-

nog gradskog budžeta), zatim se raspisao konkurs za komercijalna, privatna preduzeća, da bi pripravnici tek polovinom novembra dobili priliku da – potpišu ugovore, tačnije prvih 120 od planiranih 296. **“Konačan spisak odabranih kandidata biće objavljen u medijima, kao i na zvaničnom sajtu Grada Vranja, i time dokazujemo da je čitav proces transparentan i javan, lišen političkih konotacija”**, rekao je gradonačelnik Antić i dodao da su prisutni mladi ljudi **“najprogresivniji deo razvoja Grada”**.

Kako je nastao taj spisak, ko je na njemu, zašto nije objavljen konkurs za najbolje kandidate, samo su neka od pitanja koja postavlja Koalicija za transparentnost juga Srbije. Informacije do kojih dolazimo su nezvanične, i kao takve nisu pogodne za otvaranje šire rasprave - ne znamo u čijem je to interesu, sigurno nije u interesu građana, poreskih obveznika ove zemlje. Posebno indikativno je da se pripravnici šalju na praksu u preduzeća koja su u restrukturiranju. Primer za to je kompanija Yumco, koja

je potpisala ugovore sa pravniciima na godinu dana, iako je po zakonu u obavezi da proces restrukturiranja okonča do kraja juna, kada može lako doći do stečaja i likvidacije ove kompanije. Šta mogu da očekuju ti mladi ljudi? Da ostanu na ulici pre isteka ugovora? Ili da napišu širu sociološku studiju o političko ekonomskoj situaciji na jugu Srbije sa posebnim osvrtom na odnos prema mladima?

Možda neko od njih i smogne snage da napiše nešto o tome ili ima sklonosti ka sociološkim studijama, s obzirom da je najmanje ekonomista primljeno na praksu u pomenutu kompaniju.

Ova pitanja samo otvaraju temu odgovornog i transparentnog odnosa lokalne vlasti prema svojim građanima. Da li je u trenucima ograničenih finansijskih resursa kojim država raspolaže odgovorno i fer na ovakav način se igrati sa sudbinama cele jedne generacije najobrazovanijih mladih ljudi? Da li se oni na ovaj način uvode u surovu realnost Srbije, gde dugi niz godina suvereno vlada partokratija, gde su kvalifikacije

i profesionalnost gurnuti u stranu, a povladjuje se samo golom opstanku na vlasti?

Kakav osećaj solidarnosti i odgovornosti treba da mladi steknu u svom budućem ličnom i profesionalnom delovanju, kada se na startu svojih karijera susreću sa ovakvim nesrećnim

rešenjima?

Ovaj stav, kao i sve ostale u ovoj publikaciji, Koalicija želi da prenese svim ljudima koji mogu i žele da objektivno sagledaju situaciju u kojoj žive i rade, i koji su spremni da je menjaju nabolje, bez ikakvih predrasuda.

**DA LI SU SVI GRADJANI
GRADJANI
DISKRIMINACIJA
I NACIONALNE
INSTITUCIJE**

Reakcije KTJS povodom nepravilnosti pri konkursu za samozapošljavanje Roma

Koalicija za transparentnost juga Srbije se neprestano širi, tako da u ovom trenutku 16 žena i 14 muškaraca predstavnika civilnog društva, medija i političkih partija sa juga Srbije aktivno učestvuje u našem radu. U prvom delu 2013. godine, našoj koaliciji pridružila su se 4 nova člana, organizacija civilnog društva: Romski civilni centar iz Bujanovca, Udruženje modernih veština iz Bujanovca, Romski humanitarni centar iz Vranjske Banje i Rosa iz Vranja.

Koalicija je pokrenula inicijativu kada je grupa od 17 Roma potencijalnih preduzetnika potpuno ignorisana i diskriminisana od strane Nacionalne službe za zapošljavanje Republike Srbije - Filijala Vranje. Naime, Nacionalna služba za zapošljavanje objavila je javni poziv za samozapošljavanje Roma, koji je bio otvoren do 31. maja 2013. godine. Sedamnaestoro Roma iz južne Srbije se blagovermeno prijavilo za novčana sredstva u otvorenom pozivu NSZ. Ali, po nji-

hovom apliciranju, rečeno im je da su sva novčana sredstva već potrošena a da ni jedan od dobitnika tih novčanih sredstava nije bio romske nacionalnosti.

Ova grupa Roma kontaktirala je Koaliciju za transparentnost juga Srbije, sa molbom da reaguje na očigledno kršenje uslova javnog poziva kao i zloupotrebu sredstava namenjenih jednoj manjinskoj grupi. Naš tim je organizovao hitan sastanak sa direktorom Nacionalne službe za zapošljavanje u Vranju, Zoranom Antićem. Sastanku je prisustvovalo troje članova KTJS, zajedno sa sedamnaestoro romskih kandidata za namenjena sredstva Predstavnicima Roma su direktoru vranjske filijale predali peticiju sa potpisima podrške romskim kandidatima, uz zahtev za objašnjenje zbog čega nema ni jednog dobitnika novčanih sredstava romske nacionalnosti iako je poziv NSZ bio jasno namenjen toj grupi građana Srbije. Direktor nije imao objašnjenje za ovakav ishod konkursa, tako da je KTJS povodom ovog događaja organizovala kon-

ferenciju za medije na kojoj su predstavnici romskih kandidata obavestili javnost o nastalim nepravilnostima, kao i samom ishodu konkursa za samozapošljavanje Roma. Predstavnici Roma organizovali su potom sastanke sa direktorom Nacionalne službe za zapošljavanje Republike Srbije, predstavnicima Romskog nacionalnog saveta i Sašom Jankovićem, Zaštitnikom građana Republike Srbije.

Ono što je poražavajuće u celom ovom slučaju je da se novac koji je već disponiran za poboljšanje materijalnog statusa i zapošljavanje jedne od najranjivijih grupa u Re-

publici Srbiji, bez ikakve kontrole i obzira troši nenamenski, bez vidljivih posledica i pozivanja na odgovornost vinovnika. Kao i ostali programi koje sprovodi Nacionalna služba za zapošljavanje, ovaj program je morao da bude sproveden javno, odgovorno i transparentno. Nasuprot tome, država je i ovaj put preko svojih javnih službi pokazala neodgovornost i nezainteresovanost prema sprovođenju spostvenih propisa, i time još jednom ugrozila poverenje pripadnika jedne od najranjivijih grupa svojih građana.

